

Socioemotionell utveckling hos barn inom småbarnspedagogiken med fokus på lekens betydelse

En litteraturstudie

Hilma Lehtola

Lärdomsprov

Det sociala området

2024

Lärdomsprov

Hilma Lehtola

Socioemotionell utveckling hos barn inom småbarnspedagogiken med fokus på lekens betydelse: En litteraturstudie.

Yrkeshögskolan Arcada: Det sociala området, 2024.

Identifikationsnummer:

9491

Uppdragsgivare:

Stiftelsen Sedmigradsky

Sammandrag:

Denna allmänna litteraturstudie utforskar barns socioemotionella utveckling med fokus på lekens roll. Genom en kartläggande litteraturöversikt och tematisk analys presenteras centrala resultat. Ämnesområdet omfattar barns utveckling och lärande, med särskild betoning på lekens roll och dess påverkan på barns socioemotionella utveckling. Forskningsmetoden bygger på Forsberg och Wengströms femstegsprocess för innehållsanalys, där artiklar från 2013–2023 granskas. Syftet med studien är att bidra till kunskapen om barns socioemotionella utveckling och lekens betydelse. Problemställningen riktar sig mot specifika aspekter av lekens olika dimensioner för barn i åldern 0–5 år. Forskningsmetoden omfattar en kartläggande litteraturöversikt, där vetenskapliga artiklar och forskningsstudier används för att ge en helhetssyn. Resultaten betonar lekens positiva inverkan på barns sociala, emotionella och kognitiva utveckling. De viktigaste referenserna understryker forskningens betydelse, och begränsningarna fokuserar på barn i åldern 0–5 år med huvudsaklig inriktning på lekens socioemotionella aspekter. Konsekvenserna av resultaten framhäver vikten av att integrera lek och lärmiljöer för att stödja barns övergripande utveckling. Studien ger en grund för framtida forskning och understryker behovet av att noggrant integrera lekaspekter i pedagogiska strategier för att stödja barns socioemotionella tillväxt.

Nyckelord:

Lek, småbarnspedagogik, socioemotionell utveckling, barns utveckling

Degree Thesis

Hilma Lehtola

Socioemotional Development in Children within Early Childhood Education with Focus on the Significance of play: A Literature Review.

Arcada University of Applied Sciences: Social services, 2024.

Identification number:

9491

Commissioned by:

Sedmigradsky Foundation

Abstract:

This general literature review explores children's socioemotional development with a focus on the role of play. Through a comprehensive literature review and thematic analysis, key findings are presented. The subject area encompasses children's development and learning, with particular emphasis on the role of play and its impact on children's socioemotional development. The research method is based on Forsberg and Wengström's five-step process for content analysis, where articles from 2013–2023 are examined. The aim of the study is to contribute to the understanding of children's socioemotional development and the significance of play. The research question targets specific aspects of the various dimensions of play for children aged 0–5 years. The research method involves a comprehensive literature review, using scientific articles and research studies to provide a holistic view. The results highlight the positive impact of play on children's social, emotional, and cognitive development. Key references underscore the importance of research, and limitations focus on children aged 0–5 years, with a primary emphasis on the socioemotional aspects of play. The implications of the results emphasize the need to integrate play and learning environments to support children's overall development. The study lays the foundation for future research and emphasizes the importance of carefully integrating play aspects into educational strategies to support children's socioemotional growth.

Keywords:

Play, early childhood education, socioemotional development, child development

Opinnäyte

Hilma Lehtola

Lapsen sosioemotionaalinen kehitys varhaiskasvatuksessa painopisteenä leikin merkitys: Kirjallisuuskatsaus.

Yrkeshögskolan Arcada: Sosiaaliala, 2024.

Tunnistenumero:

9491

Toimeksiantaja:

Sedmigradsky Säätiö

Tiivistelmä:

Tämä yleinen kirjallisuuskatsaus tutkii lasten sosioemotionaalista kehitystä keskittyen leikin rooliin. Kattavan kirjallisuuskatsauksen ja teema-analyysin avulla esitellään keskeiset tulokset. Aihealue kattaa lasten kehityksen ja oppimisen, erityisesti leikin roolin ja sen vaikutuksen lasten sosioemotionaaliseen kehitykseen. Tutkimusmenetelmä perustuu Forsbergin ja Wengströmin viisivaiheiseen sisällönanalyysiin, jossa tarkastellaan artikkeleita vuosilta 2013–2023. Tutkimuksen tarkoituksena on edistää ymmärrystä lasten sosioemotionaalisesta kehityksestä ja leikin merkityksestä. Tutkimuskysymys kohdistuu leikin eri ulottuvuuksien erityisiin näkökohtiin 0–5-vuotiailla lapsilla. Tutkimusmenetelmä sisältää kattavan kirjallisuuskatsauksen, jossa käytetään tieteellisiä artikkeleita ja tutkimuksia kokonaiskuvan tarjoamiseksi. Tulokset korostavat leikin myönteistä vaikutusta lasten sosiaaliseen, emotionaaliseen ja kognitiiviseen kehitykseen. Keskeiset viitteet korostavat tutkimuksen merkitystä, ja rajoitukset keskittyvät 0–5-vuotiaisiin lapsiin, pääasiassa leikin sosioemotionaalisiin näkökohtiin. Tulosten vaikutukset korostavat leikin ja oppimisympäristöjen integroimisen tarvetta lasten kokonaisvaltaisen kehityksen tukemiseksi. Tutkimus luo pohjan tulevalle tutkimukselle ja korostaa leikkiaspektien huolellisen integroinnin tärkeyttä koulutusstrategioihin lasten sosioemotionaalisen kasvun tukemiseksi.

Avainsanat:

Leikki, varhaiskasvatus, sosioemotionaalinen kehitys, lapsen kehitys

Innehåll

1	Inledning	4
2	Bakgrund	5
2.1	Barnets uppväxt och utveckling	5
2.2	Teorier om socioemotionell utveckling	6
2.2.1	Freuds teori om barns emotionella utveckling:	6
2.2.2	Erik Eriksons psykosociala teori	7
2.2.3	Bowlbys anknytningsteori	8
2.2.4	Daniel Stern	8
2.2.5	Bronfenbrenner	9
2.3	Socialpedagogik inom småbarnspedagogiken	10
3	Lek som begrepp	11
3.1	Lekens roll i barns utveckling	12
3.2	Lek- och lärmiljö	13
4	Tidigare forskning	14
4.1	Lekens betydelse	14
5	Syfte och frågeställning	15
6	Teoretisk referensram	16
6.1	Teorin om anknytning	16
6.2	Lek som utvecklingsprocess	17
6.2.1	Olika lekformer	18
7	Metod	19
7.1	Val av forskningsmetod	19
7.2	Avgränsningar	20
7.3	Etiskt övervägande	21
7.4	Analysmetod	22
8	Resultat	24
8.1	Lekens betydelse för barn och deras utveckling	24
8.1.1	Lekens positiva påverkan	25
8.1.2	Miljöns påverkan	26
8.2	Olika lekformers påverkan på den socioemotionella utvecklingen hos små barn i åldrarna 0–5 år	26
8.2.1	Fantasilekens betydelse	28
8.2.2	Lekmaterialens påverkan	28
9	DISKUSSION	29
9.1	Resultatdiskussion	29
9.2	Metoddiskussion	32
9.3	Förslag till fortsatt forskning	33
	Källor	34

1 Inledning

Småbarnspedagogiken har blivit en grundläggande och avgörande komponent för barns utveckling. Förutom att barn spenderar sina dagar med lek och lärande, formas de här även av värderingar och synsätt som påverkar deras framtid. Med förståelse om de tidiga årens betydelse i ett barns liv, har småbarnspedagogiken fått en med betydelsefull roll när det kommer till främjande av barns fysiska, emotionella och kognitiva utveckling. (UNESCO, 2017)

Syftet med denna studie är att utforska och förstå sambanden mellan lek och socioemotionell utveckling hos små barn inom småbarnspedagogiken. Jag fokuserar på lekens centrala roll i små barns liv och strävar efter att öka förståelsen för hur lek påverkar den socioemotionella utvecklingen. Genom denna undersökning hoppas jag kunna tillhandahålla användbar information för förskolepersonal, föräldrar och alla som arbetar med att stödja och främja tidig utveckling hos små barn.

De tidiga åren hos små barn är otroligt betydelsefulla när det gäller deras socioemotionella utveckling. Det är då de utvecklar viktiga förmågor som att hantera känslor, att känna empati och medkänsla. De utvecklar även grundläggande relationer som utgör en grund för dem att skapa och bibehålla relationer i framtiden. Barn lär sig sociala färdigheter som är viktiga för byggandet av relationer och för att kunna fungera i sociala sammanhang.

Inom ramen för småbarnspedagogiken har leken en betydelsefull roll som en naturlig och viktig aktivitet för barn. Leken främjar barns socioemotionella utveckling och utvecklar färdigheter som självkännedom, samarbete, hantering av känslor och förståelse för andra. Att ha förståelsen att se hur lekens påverkar små barns socioemotionella utveckling har blivit allt viktigare i dagens samhälle, där småbarnspedagogik anses vara en viktig faktor i barns tidiga utveckling.

2 Bakgrund

Barns lek har länge varit ett centralt ämne inom forskningen kring barns utveckling och välbefinnande. Genom leken utforskar barn världen omkring sig, utvecklar färdigheter och skapar relationer. Men leken är inte bara en rolig aktivitet; den spelar också en avgörande roll i barns socioemotionella utveckling. I denna studie utforskar jag olika teorier och forskning kring lekens betydelse för barns utveckling, samt hur den påverkar deras socioemotionella välbefinnande.

Jag börjar med att undersöka barns uppväxt och utveckling, och hur de föds in i en värld av sociala normer och relationer redan från början. Därefter granskar vi några av de mest framstående teorierna om socioemotionell utveckling, inklusive Freud, Erikson, Bowlby, Daniel Stern och Bronfenbrenner, för att förstå hur de olika aspekterna av barns utveckling samspelar med lek.

Jag diskuterar också betydelsen av lek inom småbarnspedagogiken och hur lekmiljön kan utformas för att främja lärande och utveckling. Slutligen undersöker vi tidigare forskning som belyser lekens roll i barns utveckling och betydelsen av lek för deras socioemotionella välbefinnande.

Genom att utforska dessa olika aspekter av lekens betydelse, hoppas jag kunna få en djupare förståelse för hur leken påverkar barns utveckling och hur vi som samhälle kan stödja och främja denna viktiga aktivitet för barns välbefinnande.

2.1 Barnets uppväxt och utveckling

Det kan sägas att livet börjar långt före födseln. Vid födseln av ett barn så föds en ny individ, ett oskrivet blad, men med egenskaper för att vara en aktiv skapare av sin utveckling. Det är resultatet av en blandning av det sociokulturella landskapet barnet föds in i, samt de medfödda anlag som barnet fötts med. Utvecklingen av den specifika individen från fosterstadiet till död, kallas ontogen utveckling. Människosläktens individer är resultatet av en evolution som började för flera miljoner år sedan. Under denna tid

skapades ett arvsanlag som ständigt utvecklas. Denna evolution kallar man för fylogenetisk utveckling. (Askland et al., 2014 s. 16)

Det är viktigt att komma ihåg att barn föds in i en vardag som redan existerat länge innan barnet föddes. Det finns redan en färdig vardagsmiljö med olika roller och uppgifter som människor har. För ett nyfött barn är det mycket nytt att ta in och utforska; vad som händer, hur man ska vara och vad man ska säga. (Askland et al., 2014 s. 22–23)

En viktig term när det gäller förståelsen av barn och uppväxt, är meningssystem. Meningssystem kan beskrivas som olika symboler, uppfattningar, och allmänna kunskaper som framskrids i en grupp eller organisation. Ett exempel på det kan vara familjelivet. Det är som ett eget meningsuniversum där familjemedlemmarna utvecklar gemensamma uppfattningar med en meningsfylld innebörd för varje individ, samtidigt som det fördjupar deras tillhörighet till systemet inom familjen. Barn blir direkt från första stund integrerade i ett invecklat system av sociala situationer och rutiner. (Askland et al., 2014 s. 22–23)

2.2 Teorier om socioemotionell utveckling

Bland de relevanta teorier som nedan utforskas finns Sigmund Freuds betoning på grundläggande drifter och utvecklingsfaser, Erik Eriksons fokus på åtta utvecklingsstadier och John Bowlbys anknytningsteori. Vi kommer också att diskutera Daniel Sterns modell för självutveckling under tidig barndom samt Bronfenbrenners bioekologiska synsätt.

2.2.1 Freuds teori om barns emotionella utveckling:

Sigmund Freud utvecklade en teori om hur barn utvecklar sina känslor där han lyfter fram betydelsen av grundläggande drifter. En central komponent i hans teori är sexualdriften, även kallad libido, som förklarar hur barns beteende är olika i olika åldrar. Freud använde sig av begreppet ”psykosexuella faser” för att beskriva olika perioder i utvecklingen, där varje fas har en koppling till specifika kroppsdelar som på ett eller annat sätt ger njutning. (Tjersland et al., 2011 s. 82–83)

Freud anser att konflikter uppstår när barn söker efter uppmärksamhet och blir hindrade eller överstimulerade. Barnets beteende påverkas mycket av överjaget, en del av personligheten som representerar samhällsnormer och moralen. Om barnets drifter och omgivningens reaktioner inte går i balans med varandra, kan barnet fasta eller stanna i en viss utvecklingsfas. (Tjersland et al., 2011 s. 82–83)

Det kan uppstå psykologiska reaktioner hos barnet och dessa kan inkludera exempelvis att vara överdrivet angelägen om något, känna skam, bli orolig, återgå i utvecklingen, vara motsträvig, uttryckande av aggressivitet och svårigheter med att identifiera sig med sitt eget kön. (Tjersland et al., 2011 s. 82–83)

Freuds teori har fått en del kritik, dels eftersom den starkt påverkades av de kulturella normer och övertygelser som rådde under hans tid, dels för att den bygger på antagandet om att alla barn har en gemensam biologisk klocka. Trots kritiken har Freuds teori bidragit till vår förståelse av hur små barn anpassar sig till de krav och förväntningar som deras föräldrar och samhället ställer på dem. (Tjersland et al., 2011 s. 82–83)

2.2.2 Erik Eriksons psykosociala teori

Erik Erikson, en annan framstående psykoanalytiker, utvecklade teorier som sträcker sig över hela livet och betonar åtta utvecklingsfaser med specifika konflikter eller kriser. Dessa faser, från tillit-misstro till aktivitet-underlägsenhet, integrerar kroppsliga, personliga och sociala aspekter och påverkar personlighetsutvecklingen. (Hwang & Nilsson, 1995 s. 43–44)

Under det första stadiet, som sträcker sig över de första 18 månaderna, utvecklar barnen tillit eller misstro beroende på huruvida de upplever tillfredsställelse av grundläggande behov. Den andra fasen, mellan 1,5 och 3 års ålder, handlar om autonomi och tvivel, där barnen lär sig självständighet och utvecklar självförtroende eller tvivel på sina förmågor. (Hwang & Nilsson, 1995 s. 43–44)

Initiativ och skuld är temat för den tredje fasen, avslutad vid cirka 6 års ålder. Barnen utforskar vuxenrollen och utvecklar initiativförmåga eller känner skuld om de upplever

att de inte lever upp till förväntningarna. Den fjärde fasen, under skolåldern, fokuserar på aktivitet och underlägsenhet. En positiv lösning i denna fas ger barnen en känsla av kompetens och förmåga att söka kunskap, medan en negativ lösning kan leda till kronisk känsla av underlägsenhet. (Hwang & Nilsson, 1995 s. 43–44)

Eriksons teorier fokuserar på socialpsykologiska aspekter av personlighetsutveckling och betonar betydelsen av att lösa specifika kriser i varje fas för en sund socioemotionell utveckling genom hela livet. (Hwang & Nilsson, 1995 s. 43–44)

2.2.3 Bowlbys anknytningsteori

Därefter diskuteras John Bowlbys anknytningsteori, som betonar hur tidiga anknytningsrelationer påverkar barns utveckling och senare sociala relationer. Det påpekas att olika anknytningsstilar kan uppstå beroende på hur känslig anknytningspersonen är gentemot barnets behov.

John Bowlby (1907–1990) var en psykolog som utvecklade anknytningsteorin. Han betonade vikten av det inneboende anknytningsbeteendet hos människor, vilket innebär en medfödd motivation att söka tröst och fysisk närhet i farliga situationer. Genom sina erfarenheter med föräldrar utvecklar barnet inre arbetsmodeller av sina föräldrar, och kvaliteten på dessa anknytningsband kan variera. Beroende på hur känslig anknytningspersonen är i att möta barnets behov, kan anknytningsstilen vara antingen trygg eller osäker, med olika typer av osäkra anknytningar. (Tjersland et al., 2011 s. 86–88)

Bowlbys teori har även haft en påverkan på forskningen om anknytning hos vuxna och på resonemang om interpersonella relationer. Modellen har bidragit till en ökad förståelse av hur tidiga anknytningsrelationer kan påverka senare sociala relationer.

2.2.4 Daniel Stern

Daniel Stern, en framstående man inom modern utvecklingspsykologi, bygger sin teori på spädbarnsforskning, där spädbarn visar medfödda förmågor som att imitera ansiktsrörelser och utforska aktivt. Stern presenterar en modell för självutveckling under de första fyra åren, med fyra självområden som förblir relevanta genom livet. Det gryende

självet, kärnsjälvet, det subjektiva självet och det verbala självet utvecklas successivt och påverkas av interaktion med omgivningen. (Tjersland et al., 2011 s. 88–91)

I det gryende självet, som börjar under de första veckorna, tar spädbarnet emot helhetsintryck utan att differentiera dem. Affektreglering, där omsorgspersoner svarar på barnets signaler, är avgörande för självutvecklingen. Kärnsjälvet utvecklas vid två till tre månaders ålder genom interaktion ansikte mot ansikte och involverar glädjefylld lek. Det bidrar till barnets upplevelse av att vara en självständig aktör. (Tjersland et al., 2011 s. 88–91)

Det subjektiva självet börjar ta form från sex månaders ålder, när barnet upptäcker intentioner, nyanserade känslor och riktad uppmärksamhet. Intersubjektiv kommunikation och affektiv intoning, där omsorgspersonen delar upplevelser, är viktiga i denna fas. Det verbala självet kopplas till förståelse av symboler och språkutveckling, medan det narrativa självet, som skapar berättelser om sig själv, uppstår under det andra och tredje året. (Tjersland et al., 2011 s. 88–91)

Stern betonar vikten av socialt samspel och omgivningens respons för att forma barnets självutveckling. Dessa självområden fortsätter att påverka individen genom hela livet och utgör grundläggande byggstenar för socioemotionell utveckling. (Tjersland et al., 2011 s. 88–91)

2.2.5 Bronfenbrenner

På 1970-talet formulerade Bronfenbrenner (1917–2005) en utvecklingsmodell som skilde sig markant från Freuds och Piagets modeller genom att lägga större vikt vid den sociala och kulturella kontextens påverkan på barnets utveckling. I en senare version benämnde han denna modell som bioekologisk (Bronfenbrenner 2001), där fokus låg på samspel mellan olika delsystem i utvecklingen. Individen betraktades inte som passiv utan som en aktiv aktör som både påverkas av och påverkar de miljöer hon är en del av. (Tjersland et al., 2011 s. 91)

Bronfenbrenner identifierade olika system i modellen. *Mikrosystemet* inkluderar individen och de närmaste personerna som är betydelsefulla vid varje given tidpunkt, såsom förhållandet mellan mor och barn eller andra nära interaktioner. *Mesosystemet* innefattar relationen mellan två eller flera mikrosystem, som exempelvis samspelet mellan hem, förskola och skola. (Tjersland et al., 2011 s. 91)

Exosystemet består av förbindelser och processer mellan två eller flera miljöer, där individen deltar i flera men inte alla. Det kan vara kopplingar mellan familjen, en idrottsklubb och föräldrarnas arbetsplats. Det fjärde systemplanet, *makrosystemet*, handlar om övergripande värderingsmönster som styr social organisation och individuellt beteende. (Tjersland et al., 2011 s. 91)

Bronfenbrenners bioekologiska modell betonar ömsesidigheten mellan individ och miljö, där individen inte bara påverkas av sin omgivning utan också aktivt formar och förändrar de miljöer hen interagerar med. Modellen ger en komplex förståelse av hur olika nivåer av samspel och påverkan formar barnets utveckling. (Tjersland et al., 2011 s. 91)

2.3 Socialpedagogik inom småbarnspedagogiken

Skapande av emotionell anknytning, tillåtande av utvecklande anknytningar i socialpedagogiska relationer och förmågan att dela känslor framhävs ofta vid beskrivande av ett socialpedagogiskt förhållningssätt. Det som betonas vid användning av den emotionella aspekten illustreras ofta med hjälp av huvud, hjärta och händer-metaforen. Med stöd av denna metafor, bygger socialpedagogisk verksamhet på att man använder sitt intellekt (huvudet) med kunskap, tänkande och teorier samt sina känslor (hjärtat). Inklusiv anknytning, är empati gentemot personer man arbetar med en viktig känslomässig komponent inom socialpedagogiskt arbete, då det utgör en grund för förtroende i relationer. (Nivala & Ryynänen, 2019 s. 190–192)

Den tredje aspekten av metaforen ”huvud, hjärta och händer” är händerna och indikerar vikten av olika aktiviteter, funktioner, kreativitet och samarbete inom socialpedagogiskt arbete. När huvud, hjärta och händer slås ihop, representeras den holistiska karaktären

av socialpedagogiskt arbete, där målet är att möta individer ur ett holistiskt perspektiv, som omfattar tanke, känsla och handling. (Nivala & Ryyänen, 2019 s. 190–192)

Enligt Nivala & Ryyänen är denna metafor något som tillhör en professionells arbete att implementera i småbarnspedagogiken. Barn som ännu inte nått skolåldern genomgår konstant och tydligt utveckling och tillväxt i sin vardag. Detta omfattar fysisk, motorisk, kognitiv, språklig, känslomässig och uttrycksmässig utveckling. Att enbart lägga tid på barnets kognitiva utveckling (hjärnan) skulle betyda att man förbiser andra viktiga aspekter av barnets utveckling. I småbarnspedagogiken är det också viktigt att inkludera och fokusera på känslor (hjärtat). Detta är exempelvis viktigt då barnet är i behov av tröst av vuxna, efter att vara ifrån föräldrar eller när de stöter på andra psykiska eller fysiska utmaningar. (Nivala & Ryyänen, 2019 s. 237)

Den professionella bör bemöta barnet ur ett holistiskt perspektiv samt ta hand om barnets basbehov. Genom att främja gemensamma aktiviteter och samarbete är syftet att stärka känslan av tillhörighet. (Nivala & Ryyänen, 2019 s. 237)

3 Lek som begrepp

Lek är en komplicerad sak som har intresserat forskare och pedagoger under lång tid. En beskrivning av lek av Keth Sawyer (1997, refererad i Samuelsson 2021 s. 21–24) säger att lek är något som barn skapar tillsammans och det har en speciell del där de pratar om vad de leker och ibland bryter de ut ur leken för att bestämma vad som ska hända. Det betyder att leken innehåller olika sätt att prata med varandra.

Att försöka förklara vad lek är har varit svårt. Många har försökt, men det har varit svårt att hitta en enkel och bra beskrivning. I stället har man hittat några saker som kännetecknar lek. Dessa saker inkluderar att leken är ”som om”, att den är oväntad, att den handlar om symboler och att man pratar i leken, att den är en process, att den ger barn en känsla av att ha roligt och förstå vad de gör, samt att den inkluderar hur kroppen och omgivningen är med i leken. (Samuelsson, 2021 s. 21–24)

Lek kännetecknas av fantasi, spänning, engagemang och att barnen är mycket intresserade. När barn leker, tänker de bara på leken och inte på något annat. Lek är både roligt

och har att göra med makt. Lek handlar om symboler och att prata, vilket betyder att barnen föreställer sig eller pratar om något i leken. Det gör att leken också är något socialt, även om barnen inte alltid pratar med en annan person precis där de leker. Lek handlar om barns egna upplevelser samtidigt som det kan ta dem bortom det som händer just nu. Lek handlar om processen, inte bara att nå ett mål. Det viktiga är att barnen själva bestämmer vad målet är för leken. Lek handlar också om kroppen och hur de upplever det de gör med sina tankar, fantasi, språk och kroppen. (Samuelsson, 2021 s. 21–24)

3.1 Lekens roll i barns utveckling

Lek har en central roll i barns liv. Genom lek får barn lära sig olika färdigheter samt känna samhörighet och delaktighet. Lek ska vara något som barn själva får välja att göra och något som de finner tillfredsställande och roligt. När barn leker och interagerar med andra, och särskilt när de leker rollspel, får de möjligheten att hantera olika situationer samt hantera och uttrycka känslor. Leken kan ses som en form av arena där barn får bearbeta olika situationer och lära sig samt utveckla färdigheter som de kan använda sig av i sina verkliga liv. Trots att lekens huvudsyfte inte är att främja barns kommunikationsförmåga så är leken till en stor fördel när det handlar om deras förmåga att kommunicera. (Pape, 2016, s. 40–45).

I Pape (2016 s. 40–45) beskrivs det att det finns forskare som anser att lek är något som hör hemma i barndomen och att huvudsyftet är att barn ska vara barn, medan det också finns andra som anser att barn är i ständig utveckling och lär sig mycket genom att leka. Barn skapar sina egna personliga erfarenheter genom att delta aktivt i lekar. De blir även medskapare av både sitt eget som andras lärande och utveckling.

Småbarnspedagogik bygger på förståelsen att barnet lär sig genom att vara aktiv aktör och aktiv deltagare i sin omgivning. Lek är en nyckelfaktor i detta lärande och förutom glädje, främjar lek även utveckling av olika färdigheter och kunskaper. Barn lär sig på olika sätt genom att iaktta, imitera och genom att observera andra i deras omgivning. Barn får genom lek, rörelse, skapande verksamhet och genom att uttrycka sig själv,

möjlighet att utforska, upptäcka och uttrycka sig själva kreativt. (Utbildningsstyrelsen, 2022 s. 23–24)

Leken är en kraftfull drivkraft för barns utveckling. Den ger barn glädje samtidigt som den främjar deras förmåga att lära sig och växa som individer. Inom småbarnspedagogiken är det viktigt att värdesätta lekens betydelse, både för dess egenvärde och dess roll i barns pedagogiska utveckling och välbefinnande. (Utbildningsstyrelsen, 2022 s. 23–24)

Barns tidigare erfarenheter och intressen utgör grunden för deras lärande och trygghet och positiva känsloupplevelser är avgörande för barns lärande. Det är viktigt för barn att få stöd i sitt lärande och att få vara en del av en gemenskap. (Utbildningsstyrelsen, 2022 s. 23–24)

3.2 Lek- och lärmiljö

Enligt lag om småbarnspedagogik (540/2018) 10§ fastställs att den miljö där småbarnspedagogik genomförs ska främja barns utveckling och lärande, samtidigt som det är en trygg och säker plats som tar hänsyn till varje barns ålder, utvecklingsnivå och individuella situation. Detta framhållande av en inkluderande och respektfull miljö betonar vikten av att varje barn ska känna sig välkommen och beaktad. För att ge en meningsfull utbildning behövs undervisningen anpassas till barnets specifika ålder och behov. (Utbildningsstyrelsen, 2022 s. 23–24)

För att barn ska kunna leka på bästa sätt behöver de vara på platser där de inte känner sig oroliga, där de inte blir mobbade eller behandlade orättvist och där ingen gör narr av dem. Dessa platser ska vara säkra från farliga saker som våld och miljöproblem som smuts eller trafik som kan vara farlig. Dessutom bör barn ha tid och utrymme där de inte behöver följa vuxnas regler; en plats där kan de använda sin fantasi, utforska och hitta på saker. För barn är lek inte bara en aktivitet, det är en grundläggande rättighet. Att kunna utforska och lära genom lek är avgörande för deras fysiska, kognitiva och socioemotionella utveckling. Miljön där leken äger rum har en direkt påverkan på dess kvalitet och förmåga att uppfylla barns behov. (IPA, 2016 s. 3)

I Grunderna för planen för småbarnspedagogik nämns vikten av gemensam planering och utformning av lärmiljöerna tillsammans med barnen. De ska vara sådana miljöer som stödjer barns vilja att lära sig samt deras naturliga nyfikenhet. Det är också en central del att miljöerna lockar till lek, fysisk aktivitet, till att undersöka samt uppleva och uttrycka konst. Miljöerna ska vara tillgängliga för alla, trygga, hälsosamma och kännetecknas av gemensamt ansvar och respekt. Det ska vara tillåtet att visa olika känslor och den vuxna hjälper barnen med att uttrycka och hantera dessa. (Utbildningsstyrelsen, 2022 s. 35)

4 Tidigare forskning

I detta kapitel granskar jag tidigare forskning som behandlar lekens betydelse och socioemotionell utveckling. För att hitta relevant information har jag genom litteratursökning på olika databaser som Google Scholar och Academic Search Complete (EBSCO). Jag har använt mig av en kombination av sökorden *early childhood education*, *play(ing)*, *importance of play*, *(child) development*, *children*, och *theories*.

4.1 Lekens betydelse

Leken är betraktad som nödvändig för en hälsosam psykisk, fysisk, social, emotionell och kognitiv utveckling och börjar väldigt tidigt i barndomen (Nijhof et al., 2018 s. 423).

Genom att delta i fantasilekar får barn möjligheten att utveckla framväxande färdigheter som möjliggör skapande av regler som måste följas, övar självreglering och problemlösning och medvetet aktiverar tidigare minnen. Av den anledningen är lek seriöst arbete för barn, då det främjar och utvecklar deras högre kognitiva förmågor. Enligt Vygotsky verkar barnet i leken "befinna sig på en nivå över sin nuvarande utveckling". (Ogunnake, 2015 s. 12)

Forskning om lek har visat att lek har en betydande roll inom tidig intervention. Enligt Wilkes et al., (2011, refererad Besio et al., 2018) anses lek vara det naturliga sättet där barn utvecklar avancerade sociala färdigheter och kunskaper.

Genom lek lär sig barn många olika färdigheter inom rörelse, hur saker uppfattas, språk, tänkande och känslor (Rigby & Rodger, 2006; Uren & Stagnitti, 2009 refererad i Besio et al., 2018). Lek är bra för barns utveckling, för att lära sig nya saker, vara kreativa och för deras sociala och känslomässiga välbefinnande (Brown, 2009; Ginsburg, 2007; Pelligrini, 2009, refererad i Besio et al., 2018 s 422).

Det finns många teorier angående betydelsen av lek som går tillbaka många årtionden. Erikson (1977, refererad i Nijhof et al. 2018 s. 422) föreslog att lek ger barn möjlighet att experimentera och utforska många olika upplevelser som liknar verkliga situationer. På samma sätt menade Piaget (1962, refererad i Nijhof et al. 2018 s. 422) att fantasilek ger barn möjligheter att återskapa verkliga problem, hitta idealiska lösningar på ett sätt som är roligt och hjälper dem att lindra negativa känslor.

Enligt Vygotskys teori hänvisad i Ogunnaike (2015), är den sociala och kulturella miljön avgörande för hur barn utvecklas. Kulturen har en betydande inverkan på vad barn lär sig, och detta sker genom social interaktion med de som har mer kunskap, såsom kompetenta kamrater eller vuxna. (Ogunnaike, 2015 s. 12–13)

Det är genom denna sociala interaktion, särskilt genom dialogen och samspelen med de som har mer erfarenhet och kunskap, som barnets inläring formas. Vygotsky understryker därför att den sociala interaktionen är en nyckelfaktor för att förstå hur barn utvecklar sin kunskap och sina färdigheter. Ogunnaike (2015) bekräftar detta och påpekar att Vygotsky framhäver att kunskap förvärvas genom den sociala interaktionen i en miljö där barnet samspelar med mer kompetenta kamrater eller vuxna. Dessa interaktioner har en stark påverkan på barnets inlärningsprocess. (Ogunnaike, 2015 s. 12–13)

5 Syfte och frågeställning

Det som är i fokus i detta arbete är småbarns socioemotionella utveckling och hur leken påverkar deras utveckling. Det som arbetet fokuserar på är småbarn i åldern 0–5 år. Syftet med detta arbete är att lyfta fram barns socioemotionella utveckling samt synliggöra

lekens påverkan och betydelse för socioemotionell utveckling hos barn. Frågeställningarna för arbetet lyder:

- Vad har leken för betydelse för barn och deras utveckling?
- Hur påverkar olika lekformer den socioemotionella utvecklingen hos små barn i åldrarna 0–5 år?

6 Teoretisk referensram

Den teoretiska referensramen inom detta arbete har som syfte att belysa den komplexa relationen mellan socioemotionell utveckling hos barn inom småbarnspedagogiken och betydelsen av lek. Genom att granska relevanta teorier, pedagogiska strategier och tidigare forskning inom området strävar denna referensram efter en större förståelse över hur lek kan påverka och stödja den socioemotionella utvecklingen hos barn.

Denna referensram inkluderar teorin om anknytning av John Bowlby och olika lekformer som påverkar utvecklingsprocessen hos barn. Genom att skapa en stark teoretisk grund är målet att öka förståelsen för lekens centrala roll i barns tidiga utveckling och hur olika lekformer kan påverka den socioemotionella utvecklingen.

6.1 Teorin om anknytning

John Bowlby (1907–1990), en berömd läkare och psykoanalytiker, utvecklade tidigt ett intresse för de socioemotionella problem som uppstod hos barn som växte upp på institutioner, som exempelvis barnhem. Bowlby föreslog att dessa utmaningar härstammade från bristen på möjlighet att skapa nära anknytningar till vuxna under barndomen, som han definierade som "attachment." (Hwang & Nilsson, 1995 s. 47)

Enligt Hwang & Nilsson (1995) definierade Bowlby de tidiga åren av ett barns liv som en period av dramatisk socioemotionell utveckling, uppdelad i fyra grundläggande stadier. I det första stadiet lär sig barn att särskilja människor som en grupp, särskilda från omgivningen. Därefter, i det andra stadiet, börjar de känna igen vissa individer, vanligtvis sina föräldrar, genom lek och positiva interaktioner. Under detta skede blir barnen

mer selektiva i sina relationer och förstår skillnaden mellan olika människor. (Hwang & Nilsson, 1995 s. 47)

Bowlby betonade att det inte är av största vikt när ett barn når ett visst stadium, utan snarare att den föreslagna ordningen följs. De tidiga månaderna av ett barns liv kännetecknas av en påtaglig utveckling. Även om barnen initialt inte bryr sig om vem som besvarar deras behov, är det viktigaste att någon uppmärksammar eller besvarar deras signaler. Först vid cirka sex veckors ålder, i det andra stadiet, blir barnen mer medvetna om skillnader mellan människor och är särskilt känsliga för sina föräldrar. (Hwang & Nilsson, 1995 s. 47)

Bowlby argumenterade att även om barns beteende i dessa tidiga stadier kan verka impulsstyrt, bör de vuxna ändå behandla barnens reaktioner som betydelsefulla och meningsfulla. Detta möjliggör utvecklingen av flera viktiga socioemotionella färdigheter, inklusive ömsesidighet, turtagning, konsekvens, förutsägbarhet och förtroende, som är avgörande för barns framtida socioemotionella utveckling. (Hwang & Nilsson, 1995 s. 47)

Enligt John Bowlbys teori (Hwang & Nilsson, 1995) är de tidiga åren avgörande för utvecklingen av barns förmåga att skapa och underhålla nära relationer. Detta koncept kan vara viktigt i undersökning om hur olika lekformer påverkar barns socioemotionella utveckling, särskilt när det gäller deras förmåga att bygga relationer och känna förtroende.

6.2 Lek som utvecklingsprocess

Leken har en djupgående betydelse för barns utveckling och socialisation. Den är en källa till inlärning och främjar såväl personlighetsutveckling som anpassning till samhället. Genom lek tränar barn sina sociala och kommunikativa färdigheter, något som är avgörande för deras väg in i samhället. (Lillemyr & Claesdotter, 2013 s. 32)

För att förstå lekens roll i pedagogiskt arbete inom småbarnspedagogik är det värdefullt att integrera kunskaper från olika ämnen och perspektiv. Att organisera för lek innebär

inte bara att stödja barns lek utan också att agera utifrån principen om barnets bästa enligt FN:s konvention om barnets rättigheter. (Lillemyr & Claesdotter, 2013 s. 32)

Lek kan betraktas ur fyra huvudperspektiv: filosofiskt, psykologiskt, socialt och pedagogiskt. Lek har ett egenvärde i varje av dessa perspektiv, vilket påverkar vår förståelse av lekens roll. Lek har en grundläggande existentiell betydelse, stödjer barns psykologiska utveckling, är en del av social och kulturell överföring och har pedagogiskt värde. (Lillemyr & Claesdotter, 2013 s. 33)

Teorier om lek, såsom de beskrivna av Lillemyr och Claesdotter (2013), ger oss insikt i hur lek kan främja barns sociala och kognitiva utveckling. Dessa teorier kan vara användbara när vi analyserar och tolkar resultaten av våra studier om olika lekformer och deras påverkan på barns socioemotionella utveckling.

6.2.1 Olika lekformer

Det är en komplex och utmanande uppgift när det handlar om att definiera lekens karaktär. Det är svårt att fastställa generella kriterier för vad lek är eftersom det finns olika typer av lek. Det inkluderar rollek, lekar med tydliga regler, sensomotorisk lek, rörelselek som involverar rörelse och fysisk aktivitet, konstruktionslek och databaserad lek (elektroniska spel). Av dessa så är sensomotorisk lek, rollek och konstruktionslek vanligast i småbarnsåldern men de andra kan också förekomma. (Lillemyr & Claesdotter, 2013 s. 33–34)

Sensomotorisk lek innebär att barn upprepar något om och om igen av anledningen att de tycker handlingen är rolig eller tillfredsställande.

Rollek karakteriseras av barnets förmåga att integrera och utforska olika roller eller identiteter, där de ofta antar roller som är olika från deras egen.

Konstruktionslek innefattar barnets utforskande av föremål och material, ofta genom experimentering och skapande av byggnader, konstruktioner och konstverk, med hjälp av exempelvis tråklossar och andra lämpliga resurser. Att förstå lekens mångfacetterade roll och komplexitet är avgörande för att stödja barns utveckling och lärande i olika sammanhang. (Lillemyr & Claesdotter, 2013 s. 33–34)

7 Metod

I detta kapitel presenteras arbetsprocessen och de åtgärder som vidtagits för att säkerställa hög trovärdighet och tillförlitlighet i studien samt för att besvara forskningsfrågorna. Vidare diskuteras även etiska aspekter. I detta avsnitt redogör jag även för min metod för informationsinsamling och hur jag har gått vidare med analysmetoden för att bearbeta den inhämtade informationen.

Med tanke på den omfattande forskning som har genomförts kring barns utveckling och lärande, särskilt betydelsen av lek, valde jag att undersöka och granska tidigare forskning och vetenskapliga artiklar. Mitt mål var att få en djupare förståelse för barns socioemotionella utveckling och lekens roll kopplat till barns utveckling. Jag ville också identifiera faktorer i leken och som positivt påverkar barns utveckling och lärande samt klargöra betydelsen av lek och hur det är kopplat till socioemotionell utveckling för andra socionomstuderande och professionella.

I Bilaga 1 redovisar jag de databaser jag använde och de artiklar jag hänvisar till i mitt resultat. Dessa artiklar valdes ut med hänsyn till deras relevans för min undersökning om barns lärmiljöer och lekens betydelse.

7.1 Val av forskningsmetod

För att besvara mina forskningsfrågor har jag som forskningsmetod valt en allmän litteraturstudie då mitt främsta fokus är att främja kunskapen om barns socioemotionella utveckling samt på vad leken har för betydelse för den socioemotionella utvecklingen.

Syftet med allmän litteraturstudie är att sammanställa en bred bakgrundsinformation för att antingen motivera genomförandet av en empirisk studie eller för att beskriva kunskapsläget inom det specifika forskningsområdet. (Forsberg & Wengström, 2013 s. 25–26)

Kritik har riktats mot allmänna litteraturstudier redan år 1987, då Cynthia Mulrow identifierade brister i allmänna litteraturstudier genom att granska 50 publicerade

översiktsartiklar. (Forsberg & Wengström, 2013 s. 25–26). Mulrows kritiska frågor om varför, hur och vilka studier som inkluderas har inspirerat till att noggrant tänka igenom och klart beskriva den valda metoden. Detta görs för att säkerställa att forskningen blir konkret och trovärdig.

Jag delar också observationer om olika informationskällor och de potentiella utmaningar som kan uppstå vid användning av böcker och översiktsartiklar. (Forsberg & Wengström, 2013 s. 25–26) Jag inser potentiella svagheter i dessa källor, såsom begränsad tillgång till relevant forskning och selektivt urval av stödjande studier. Genom att erkänna dessa utmaningar strävar jag efter att noggrant granska och dokumentera mitt urval av studier för att undvika snedvridningar och för att kunna dra pålitliga slutsatser.

Genom att använda denna metod hoppas jag inte bara på en starkare förståelse av det nuvarande kunskapsläget, utan också på att identifiera eventuella kunskapsluckor. Genom denna strategi strävar jag efter att bidra till en vetenskaplig diskussion och tillföra relevant kunskap till mitt forskningsområde.

Salminen (2011 s. 3) betonar flera fördelar med att utföra en litteraturstudie. Det inkluderar bland annat att skapa en övergripande förståelse av ämnet, utvärdera och vidareutveckla befintlig teori, samt skapa en ny teori. En litteraturstudie kan också användas för att identifiera problem inom ämnesområdet eller redogöra för historisk utveckling av en specifik teori. (Salminen, 2011, s. 3) Att använda en litteraturstudie som metod är både effektivt och tidsbesparande då jag inte blir påverkad av behovet att vänta på yttre faktorer.

7.2 Avgränsningar

För att begränsa mitt arbete har jag valt att inte använda artiklar som handlar om barn med nedsatta funktionsförmågor samt artiklar som handlar om barn som är i behov av specialstöd inom småbarnspedagogiken. Jag har även valt att endast använda artiklar från åren 2013–2023 för att få så färsk information som möjligt. Jag valde även att exkludera artiklar som är skrivna på andra språk än svenska, engelska eller finska då jag

inte behärskar andra språk. Artiklarna ska även vara publicerade i relevanta och pålitliga databaser, samt vara Peer-reviewed och hittas i Full Text.

Tabell 1. Inklusions- och exklusionskriterier

Inklusionskriterier	Exklusionskriterier
Artiklar på svenska, engelska eller finska	Artiklar skrivna på andra språk än svenska, finska eller engelska
Artiklar från åren 2013 – 2023	Artiklar skrivna tidigare än 2013
Artiklar i fulltext	Artiklar som ej är i fulltext
Artiklar från tillförlitliga databaser	Artiklar från otillförlitliga databaser
Artiklar om barn i småbarnsåldern generellt	Artiklar om barn med funktionsnedsättningar eller behov av stöd
Vetenskapliga artiklar	Otillförlitliga källor
Artiklar om barn i 0–5 årsåldern	Artiklar om barn i skolåldern och äldre

7.3 Etiskt övervägande

I detta avsnitt riktar jag uppmärksamheten mot de etiska aspekter som styr min forskning och mitt förhållningssätt till källor och resultat.

Arcada har förpliktigt sig att förhålla sig till de riktlinjer som forskningsetiska delegationen fastställde år 2012. Dessa riktlinjer innefattar ärlighet, noggrannhet och omtänksamhet när det kommer till all forskning inklusive dokumentation och presentation av resultat. Det är också centralt att erkänna andras arbete genom att referera och hänvisa till deras publikationer på ett korrekt sätt. (Arcada, 2022)

Då jag studerar på Arcada berör detta mig. När jag granskar och använder information från olika källor, är det av yttersta vikt för mig att noggrant överväga och respektera hur dessa källor har producerat och rapporterat sin forskning. Målet är att presentera en rättvis och balanserad översikt av litteraturen som är relevant för mitt ämne.

Jag har även följt TENK:s (2021) riktlinjer för god vetenskaplig praxis. Ärlighet, omsorg och noggrannhet i arbetet har varit grundläggande principer för mig för att säkerställa att källor blir korrekt referenshantering. Jag har lagt ner tid på att bearbeta och analysera hittad information för att få en djup förståelse av dess innehåll. De uppnådda resultaten presenteras på ett ärligt och korrekt sätt utan försök till att förfalska eller förvränga resultatet.

Eftersom min studie är en litteraturstudie och inte involverar direkt interaktion med mänskliga deltagare, blir frågor om informerat samtycke och sekretess mindre centrala. Trots detta försäkrar jag mig om att behandla all information med högsta etiska standarder och att respektera sekretessen kring eventuell känslig information som kan framkomma från de inkluderade studierna.

Jag strävar efter att vara så öppen som möjligt när det gäller min metodologi och forskningsprocess för att möjliggöra att andra kan dra nytta av min litteraturstudie. Genom att tydligt rapportera mina urvalskriterier och sökstrategier strävar jag efter att göra min forskning så tillgänglig och transparent som möjligt för andra forskare

Jag inser vikten av att vara medveten om min egen forskningsposition och eventuella förutfattade åsikter som kan påverka min tolkning av litteraturen. Genom att reflektera över och vara medveten om dessa aspekter strävar jag efter att minimera snedvridningar och säkerställa objektivitet i min litteraturöversikt.

7.4 Analysmetod

Jag har valt att använda Forsberg och Wengströms (2013) femstegsprocess för innehållsanalys som min primära analysmetod. Denna metod har valts med omsorg och eftertanke, och jag anser att den erbjuder en robust och strukturerad ram för att utforska och förstå den text jag har valt för min undersökning.

Forsberg och Wengströms metod ger en tydlig och systematisk vägledning genom varje steg av analysprocessen. Genom att börja med att bekanta mig noggrant med texten

genom upprepad läsning, får jag en stark grund för att fördjupa mig i dess innebörd. Därefter möjliggör processen att kategorisera och organisera identifierade delar, vilket ger en strukturerad ram för att hantera komplexiteten i texten.

Det som särskilt lockar mig med denna metod är dess inriktning på att identifiera teman och mönster. Genom att försöka identifiera övergripande teman och upptäcka mönster inom dessa teman, erbjuder metoden en djupare förståelse av textens underliggande struktur och budskap. Detta kommer att vara avgörande för att tolka och diskutera resultaten och uppnå en övergripande förståelse av den analyserade texten.

Valet av Forsberg och Wengströms metod motiveras av dess tydlighet och användbarhet för mitt specifika forskningsmål. Den strukturerade processen hjälper mig att hålla mig fokuserad och systematisk i min analys, vilket är avgörande för att säkerställa validitet och tillförlitlighet i min forskning. Genom att använda denna metod räknar jag med att kunna dra meningsfulla slutsatser och bidra till en djupare förståelse av det valda ämnet. Forsberg och Wengström (2013, s. 167) presenterar en femstegsprocess för att genomföra en grundläggande innehållsanalys som ses i nedanstående tabell.

Tabell 2. Forsberg och Wengströms femstegsprocess

Steg	Beskrivning
1	Bekanta sig med texten genom upprepad läsning.
2	Utforska och förstå textens innebörd.
3	Kategorisera identifierade delar och organisera dem under övergripande begrepp.
4	Försöka identifiera teman som kan sammanfatta de olika kategorierna och upptäck mönster inom temana.
5	Tolka och diskutera med hänsyn till de identifierade temana för att uppnå en övergripande förståelse av den analyserade texten.

8 Resultat

I detta kapitel besvaras frågeställningarna i arbetet och resultat från de valda artiklarna presenteras. Jag kommer att hänvisa till artiklarna enligt nummer som står i bilaga 2, där även artiklarnas titlar, författare, syfte, metod och resultat kort förklaras.

För att ge en djupare inblick kommer jag fortsätta genom att analysera och jämföra de presenterade resultaten. Jag kommer också att utforska eventuella samband och riktningar som framkommit i belysandet av centrala teman och forskningsaspekter.

8.1 Lekens betydelse för barn och deras utveckling

Det har samlats material om lekens betydelse hos barn och för deras socioemotionella utveckling. Detta material har analyserats och delats in i olika kategorier som hör till ämnet. I tabellen nedan presenteras kategorierna. Resultatet presenteras med utgångspunkt i underkategorierna i arbetet.

Tabell 3. Resultatredovisning av lekens betydelse

Huvudkategori	Underkategori	Koder
Lekens betydelse	Lekens positiva påverkan	Språkutveckling
		Samarbetsförmåga
		Rollspel och social interaktion
		Utveckling av förmågan att uttrycka och förstå känslor
		Kommunikation
		Sociala kompetenser
	Miljöns roll	Skapande och planering av lekmiljö

		Mångsidig lekmiljö och lekupplevelse
		Barns inkludering i utformningen av lekutrymmen

8.1.1 Lekens positiva påverkan

Lekens sociala dimension står i centrum för barns utveckling och är en nyckelfaktor för att forma deras förståelse för interpersonella relationer (1, 7). Genom rollspel och lekar där barn interagerar socialt med både vuxna och andra barn bidrar leken positivt till deras socioemotionella utveckling (1, 5, 7, 8, 9). Leken fungerar som en dynamisk plattform där barn inte bara leker utan också skapar och stärker relationer, vilket i sin tur påverkar deras förståelse för interpersonella relationer (1, 7, 9).

I hjärtat av barns sociala inlärningsprocess spelar leken en grundläggande roll, där de utvecklar förmågan att uttrycka och förstå känslor (1,7, 8, 9). Leken skapar unika möjligheter för samarbete, vilket stärker barns sociala kompetenser (1, 7, 5). Den är därmed inte bara en underhållande aktivitet utan en nödvändig och avgörande komponent för att forma barns förmåga att samarbeta, kommunicera och förbereda sig för komplexa inläringssituationer (1, 2, 5, 7, 8). Leken blir således inte bara en lekfull sysselsättning utan en avgörande faktor i att forma barns lärande och motivation (1, 2, 3).

Lekens har en centrala roll i att främja en bred spektrum av färdigheter och aspekter av barns utveckling. Lekens har en stor betydelse för språkutveckling och dess påverkan på barns sociala och emotionella tillväxt. (1, 2).

Leken har en roll som en naturlig och kreativ arena där barn inte bara har roligt utan också utforskar och utvecklar olika aspekter av sitt kommunikativa och socioemotionella register (3, 5).

8.1.2 Miljöns påverkan

Det är av stor vikt att skapa en planerad och varierad lekmiljö för barns optimala utforskning och lärande. En central aspekt är att förbereda miljön genom noga planering, vilket möjliggör en meningsfull lekupplevelse. I en sådan förberedd och planerad miljö kommer barn att lära sig genom att utforska, upptäcka, undersöka, tänka och använda de material som finns i deras klassrum. (2)

Den aktiva skapandeprocessen och miljöns omsorgsfulla planering och mångsidighet spelar en central roll för att stödja barns övergripande utveckling och främja meningsfull lek. Det är i denna pedagogiska miljö som barn ges möjlighet att engagera sig i olika aktiviteter som bidrar till deras lärande och tillväxt. (2) Detta perspektiv stärks av (5) som belyser vikten av mångsidiga lekmiljöer och olika lekmaterial för att berika barns erfarenheter. För att skapa inkluderande lärmiljöer betonar (10) vikten av att involvera barn i utformningen av lekområden. En omsorgsfullt förberedd och mångsidig lekmiljö tillsammans med att engagera barn i skapandet, spelar en central roll i att stödja barns övergripande utveckling och främja meningsfull lek (2, 5, 10).

Leken fungerar som en dynamisk plattform där barn kan experimentera och interagera, vilket möjliggör en holistisk utveckling på personlig och social nivå. Genom att skapa en miljö där barn kan trivas och utvecklas, bekräftar studierna gemensamt vikten av att främja en lekmiljö för barn (1, 2, 3). Det är viktigt att tillhandahålla en variationsrik och lämplig lekmiljö för att stödja barns mångfacetterade utveckling. (4, 5, 6)

8.2 Olika lekformers påverkan på den socioemotionella utvecklingen hos små barn i åldrarna 0–5 år

Forskning har samlats in för att undersöka hur olika lekformer påverkar små barns socioemotionella utveckling. Efter analys har resultaten kategoriserats för att ge en organiserad översikt. Dessa kategorier presenteras i tabellen nedan, och resultaten diskuteras med hänsyn till de identifierade underkategorierna.

Tabell 3. Resultatredovisning av lekformers påverkan

Huvudkategori	Underkategori	Koder
Olika lekformers påverkan	Fantasilekens betydelse	Utveckling av kritiska färdigheter
		utveckling av kommunikationsfärdigheter
		Uttryck av tankar och känslor
		Integration och främjande av fantasifulla lekaktiviteter
	Lekmaterialens påverkan	Mångsidig påverkan på barns utveckling
		Medvetet val och tillhållande av lekmaterial
		Väsentliga verktyg för barns färdighetsutveckling
		Kreativitet
		Social interaktion

Lekar är mer än bara underhållning för barn. Lekar utgör en väsentlig del för att främja en hälsosam emotionell förståelse. Genom att erbjuda utrymme och uppmuntran för fantasilekar skapas en miljö där barn inte bara utforskar sin kreativa inre värld utan även utvecklar färdigheter som är avgörande för övergripande tillväxt och lärande. Studierna belyser fantasilekens centrala roll och poängterar vikten av att integrera och främja kreativa och fantasifulla lekaktiviteter som en naturlig del av barns dagliga liv och lärande (3, 6).

I studierna lyfts lekens mångsidighet och förmåga att berika både barns sociala och kognitiva utveckling fram, vilket stärker argumentet för att betrakta leken som en omfattande och integrerad del av barns lärande och tillväxt. (2, 3)

8.2.1 Fantasilekens betydelse

Fantasileken kan vara en nyckelkomponent för att stödja och berika barns utveckling och har en central roll i barns utveckling och lärande. Det understryks att lekar med kreativa och fiktiva element är en viktig faktor när det kommer till att bygga upp barns fantasi och främja deras emotionella uttrycksförmågor. Genom dessa lekar stimuleras fantasin och kreativiteten, vilket bidrar till främjandet av olika aspekter av inläring, inklusive kreativt tänkande, ökad emotionell intelligens och en fördjupad förståelse för samhället. Det är viktigt att integrera lekfulla och kreativa aktiviteter i barns dagliga liv för att stödja en holistisk utveckling (3, 6).

Studierna betonar lekens avgörande betydelse för barns övergripande utveckling och livsfärdigheter. Lekens roll sträcker sig bortom bara en rolig aktivitet och inkluderar främjandet av positiva självbilder samt förberedelse för skolan och livet, särskilt med fokus på välbefinnande, självförtroende och social samt emotionell kompetens (2). Detta stöds av (1), som lyfter fram lekens påverkan på utvecklingen av sociala färdigheter, kommunikation och självförtroende, baserat på deltagarnas egna barndomsupplevelser. (3) riktar uppmärksamheten mot lekaktiviteter, särskilt de som involverar rollspel och självreflektion. Studien framhäver hur dessa lekar bidrar till barns utveckling av självmedvetenhet och förståelse för sin egen identitet. (3)

Studierna klargör att leken spelar en central roll i barns liv. Leken fungerar som en stark plattform där barn kan prova på, umgås och tänka över saker, vilket hjälper dem att förbereda sig för framtida utmaningar och möjligheter. Därför framhäver studierna enhälligt vikten av att skapa en positiv lekmiljö för barn, där de kan trivas och utvecklas på olika sätt (1, 2, 3). Genom att delta i olika typer av lek, särskilt rollspel, kan barn gradvis bygga upp sina förmågor att uttrycka tankar och känslor samt kommunicera effektivt, vilket är av central betydelse för deras övergripande utveckling (3, 5, 8).

8.2.2 Lekmaterialens påverkan

Lekmaterial har en mångsidig påverkan på olika aspekter av barns utveckling. Genom att medvetet välja och tillhandahålla varierande lekmaterial kan pedagoger och föräldrar

stödja barns utveckling över olika dimensioner, inklusive kognition, emotion och social interaktion. (4, 5, 6)

Forskningen pekar på att lek och lekmaterial spelar en viktig roll för hur barn utvecklar olika färdigheter. Studierna betonar hur leken och lekmaterialen inte bara påverkar barns utveckling och intressen, utan också hjälper till med deras sociala och emotionella framsteg (4, 5, 6). Det understryks att lek och lekmaterial är oundgängliga verktyg som hjälper barn att bygga upp olika färdigheter, från grundläggande tankemönster till att interagera med andra och vara kreativa (4, 5, 6).

9 DISKUSSION

I det här avsnittet utforskas resultaten i samband med tidigare forskning, den teoretiska referensramen och en diskussion om den valda forskningsmetoden tas upp. Även insikter som framkommit i förhållande till tidigare studier och teoretiska koncept och den metod som valts för forskningen reflekteras och diskuteras.

9.1 Resultatdiskussion

Studierna om lekens betydelse för barns socioemotionella utveckling och olika lekformers påverkan på små barn visar tydliga mönster.

Leken, särskilt dess sociala dimension och positiva påverkan, står i centrum för barns utveckling. Rollspel och interaktion i lekar bidrar positivt till barns socioemotionella utveckling, stärker deras sociala kompetenser och främjar förmågan att uttrycka känslor. (1, 5, 7, 8, 9) Vidare visar resultaten att fantasileken är en nyckelkomponent för att stödja barns utveckling, främja kreativitet och öka förståelsen för samhället. (3, 6)

Miljöns roll i form av en förberedd och varierad lekmiljö är avgörande för barns övergripande utveckling och främjande av meningsfull lek. Barns inkludering i utformningen av lekutrymmen är betydelsefull för att skapa en inkluderande lekmiljö. Dessutom påpekar resultaten vikten av medvetet val och tillhandahållande av varierande lekmaterial, vilket är oundgängligt för att stödja barns utveckling över olika dimensioner. (1, 2, 3, 4, 5, 6, 10)

I resultaten från min studie framkommer att fantasileken anses vara en nyckelkomponent för att stödja och berika barns utveckling genom övning av självreglering, problemlösning och skapande av regler. Dessutom främjar fantasileken kreativt tänkande, ökar emotionell intelligens och bidrar till en ökad förståelse för samhället. (3, 6). Dessa slutsatser stöds av Nijhof et al. (2018), som refererar till teorier från Erikson och Piaget och betonar fantasilekens roll i att möjliggöra barns utforskande och experiment.

Deltagande i fantasilekar, som indikeras av mina studieresultat, främjar utvecklingen av kreativa färdigheter, möjliggör uttryck av tankar och känslor samt integrerar fantasifulla lekaktiviteter. (3, 6) Denna observation bekräftas av Besio et al. (2018), vilka understryker fantasilekens vikt för att stimulera barns kreativitet, främja emotionell uttrycksförmåga och bidra till övergripande inläring. Ytterligare stöd för lekens positiva påverkan på barns utveckling och högre kognitiva förmågor ges av Ogunnaike (2015), som också betraktar leken som en betydelsefull och allvarlig aktivitet för barn.

I resultaten från min studie understryks vikten av att skapa en planerad och varierad lek-miljö. En omsorgsfullt förberedd miljö, som involverar barn i utformningen av lekområden, visar sig vara central för att stödja barns övergripande utveckling och främja meningsfull lek. (2, 5, 10) Detta perspektiv förstärks av Ogunnaike (2015) som lyfter upp Vygotskys teori, där den sociala och kulturella miljön anses vara avgörande för barns utveckling. Att skapa en inkluderande lärmiljö, där barn involveras i utformningen av lekområden, framhålls som en nyckelaspekt för att stödja övergripande utveckling och främja meningsfull lek.

Resultaten från min studie tyder på att en noggrant planerad och mångsidig lekmiljö är kritisk för att främja optimal utveckling hos barn. (2, 5, 10) Detta stöds av Besio et al. (2018), vilka betonar vikten av en välstrukturerad miljö för att möjliggöra meningsfulla lekupplevelser och främja barns lärande och tillväxt.

Resultaten av studien ger en djupare förståelse för lekens betydelse för barns socioemotionella utveckling. (1, 2, 3) Genom att koppla resultaten till den teoretiska referensramen, som bland annat inkluderar John Bowlbys teori om anknytning och olika lekformer, kan jag belysa och tolka de observerade sambanden.

I studien framkommer tydligt att lek, särskilt genom social interaktion och rollspel, utgör en dynamisk plattform där barn aktivt utvecklar sina sociala och emotionella färdigheter. (1, 5, 7, 8, 9) Detta stämmer överens med vad Hwang & Nilsson (1995) beskriver om Bowlbys teori om anknytning. Den betonar vikten av nära och positiva relationer för barns välbefinnande. Leken fungerar som en plattform där barn inte bara leker utan också skapar och stärker relationer, vilket är i linje med anknytningsteorins betoning på ömsesidighet och förtroende i tidiga relationer. (Hwang & Nilsson, 1995)

Det framgår även i min studie att lekar med kreativa och fiktiva element är en central faktor för att bygga upp barns fantasi och främja deras emotionella uttrycksförmåga. (3, 6) Detta resonemang stöds av Lillemyr & Claesdotter (2013) som tar upp teorin om lek som utvecklingsprocess och dess betoning på lekens existentiella, psykologiska och pedagogiska värde. Resultaten bekräftar därmed det teoretiska ramverket och belyser fantasilekens avgörande roll för barns utveckling, som tidigare förklarats av Lillemyr och Claesdotter (2013).

Lekmaterialens påverkan, som identifieras i resultaten i min studie, länkar till teorin om lek som en utvecklingsprocess. (4, 5, 6) Detta stöds av Lillemyr & Claesdotter (2013). Medvetet val av lekmaterial och skapandet av en mångsidig lekmiljö visar hur lek kan vara en nödvändig del av barns utveckling över olika dimensioner. Lekens roll som en del av social och kulturell överföring, som framhålls i den teoretiska referensramen, stöds i studien genom att betona hur lek och lekmaterial påverkar barns sociala och emotionella framsteg.

Resultaten från min studie bekräftar hur olika lekformer, särskilt fantasilek, aktivt bidrar till barns socioemotionella utveckling (3, 6). Dessa resultat stämmer överens med Lillemyr & Claesdotters (2013) insikter om fantasilekens betydelse, som framhäver dess roll i att främja kreativt tänkande, ökad emotionell intelligens och en fördjupad förståelse för samhället. Fantasilekens påverkan på barns utveckling, såsom beskrivet i teoretisk referensram, resoneras därmed väl med de konkreta resultaten från studien.

Dessutom visar resultaten i min studie att olika lekformer, som sensomotorisk lek, rolllek och konstruktionslek, alla bidrar till olika aspekter av barns lärande och tillväxt. (4, 5, 6) Detta stämmer överens med de teorier som presenteras av Lillemyr & Claesdotter (2013). Deras arbete belyser olika teorier om olika lekformer som ger insikter om mångfalden av lek samt dess betydelse för barns utveckling. (Lillemyr & Claesdotter, 2013)

9.2 Metoddiskussion

För att besvara min forskningsfråga har jag valt att genomföra en allmän litteraturstudie med fokus på barns socioemotionella utveckling och lekens betydelse. För att säkerställa tillförlitligheten i mina källor har jag medvetet valt att använda mig av pålitliga databaser som Academic Search Complete (EBSCO) och ERIC. Dessa val har gjorts för att säkerställa att de artiklar jag har hittat är vetenskapligt granskade och av hög kvalitet, undvikande ovetenskaplig eller opålitlig information.

För att utveckla och genomföra en noggrann sökning har jag formulerat en sökordsstrategi som omfattar både breda och specifika sökord relaterade till ämnet. Att inkludera både breda och specifika sökord möjliggör en balans mellan att inte missa viktig litteratur och att undvika att översvämmas av irrelevanta artiklar. Varje steg i sökprocessen har dokumenterats noggrant för att underlätta reproducerbarheten och granskningen av min forskning.

Sökningen inkluderade språken svenska, engelska och finska. Dessutom begränsade jag resultaten till artiklar publicerade mellan 2013 och 2023. Efter att ha genomfört sökningen granskade jag noggrant resultaten och valde de mest relevanta artiklarna för min forskning baserat på titlar och abstrakt.

För att ytterligare begränsa och fokusera studien exkluderades arbeten som inte direkt kopplades till ämnet "socioemotionell utveckling hos små barn och lekens betydelse". Dessutom uteslöts studier som inte behandlar barn i åldersspannet 0–5 år. Jag strävade också efter att inkludera så aktuell information som möjligt.

För att säkerställa hög trovärdighet och tillförlitlighet i min forskning har jag valt att använda Forsberg och Wengströms (2013) femstegsprocess för innehållsanalys som min primära analysmetod. Denna metod ger en tydlig och systematisk vägledning genom varje steg av analysprocessen och möjliggör en djupare förståelse av den valda textens innebörd. Genom att vara transparent i val av texter, kategorier och teman strävar jag efter att underlätta bedömningen av resultatens validitet och generaliserbarhet. Sammantaget ger dessa metodval en stabil och strukturerad ram för att närma mig och analysera text på ett systematiskt sätt och för att besvara min forskningsfråga på ett vetenskapligt och tillförlitligt sätt.

9.3 Förslag till fortsatt forskning

Under min forskningsprocess har jag fördjupat mig i ett varierat urval av artiklar och böcker för att förstå lekens roll i barns liv och utveckling. En intressant observation som jag har gjort är bristen på forskning kring hur leken kan vara en resurs för att stödja barns psykiska hälsa.

Det finns en stor potential inom detta område som ännu inte har utforskats tillräckligt. Forskning på detta område skulle kunna uppmärksamma hur olika typer av lekaktiviteter kan fungera som verktyg för att minska stress, ångest och depression hos barn. Genom att observera och analysera hur barn reagerar på olika lekupplevelser kan vi få en djupare förståelse för hur lek kan påverka barns mentala välbefinnande.

En annan intressant aspekt är hur lek kan integreras som en terapeutisk metod i psykologisk behandling för barn. Genom att använda lek som ett verktyg för att utforska och bearbeta känslor och upplevelser kan terapeuter skapa en trygg och tillgänglig miljö för barn att uttrycka sig på ett naturligt sätt. Detta kan vara värdefullt för barn som kanske inte är redo eller villiga att uttrycka sina känslor verbalt.

Genom att fortsätta utforska detta forskningsområde kan vi skapa möjligheter för nya och innovativa behandlingsmetoder som kan ha en betydande och positiv påverkan på barns psykiska hälsa och välbefinnande.

Källor

- Alharbi, M., & Alzahrani, M. (2020). *The Importance of Learning Through Play in Early Childhood Education: Reflection on The Bold Beginnings Report*. International Journal of the Whole Child, 5(2), 9–17. [EJ1286551.pdf \(ed.gov\)](#) Hämtad: 24.11.2023.
- Aksoy, P. (2019). *A Descriptive Study on the Play Contents of Children Aged Five-Six Attending Kindergarten*. Çukurova University Faculty of Education Journal, 48(2), 1220-1268. <https://dergipark.org.tr/tr/pub/cuefd> Hämtad: 24.11.2023.
- Arcada, 2022, *Direktiv för god vetenskaplig praxis i studier och forskning vid Arcada*, Tillgänglig: <https://start.arcada.fi/system/files/media/file/2022-05/Direktiv%20f%C3%B6r%20god%20vetenskaplig%20praxis%20i%20studier%20och%20forskning%20vid%20Arcada.pdf> Hämtad: 1.11.2023.
- Askland, L., Sataoen, S. O., & Claesdotter, A. (2014). *Utvecklingspsykologiska perspektiv på barns uppväxt* (2., [reviderad] uppl.). Liber.
- Besio, S., Bulgarelli, D., & Stancheva-Popkostadinova, V. (2018). *Evaluation of Children's Play: Tools and Methods*. Sciendo. Tillgänglig: <https://web-s-ebsohost-com.ezproxy.arcada.fi:2443/ehost/ebookviewer/ebook/bmxlYmt-fXzI5NjU5MjBfX0FO0?sid=86fad44-e458-43df-ae67-02dc1435badf%40redis&vid=13&format=EB&rid=1> Hämtad: 26.10.2023
- Choi, J., & Ohm, J. A. (2018). *Pretend Play and Social Competence in Peer Play Groups of Five-Year-Old Boys and Girls*. *Social Behavior & Personality: An International Journal*, *46*(8), 1255-1270. <https://doi.org/10.2224/sbp.6928> Hämtad: 29.11.2023.
- Cordoni, G., Demuru, E., Ceccarelli, E., & Palagi, E. (2016). *Play, aggressive conflict and reconciliation in pre-school children: what matters?* Behaviour, 153(9–11), 1075–1102. [Play, aggressive conflict and reconciliation in pre-school children: what m...: EBSCOhost \(arcada.fi\)](#)
- Forsberg, C., & Wengström, Y. (2013). *Att göra systematiska litteraturstudier: Värdering, analys och presentation av omvårdnadsforskning* (3. uppl.). Natur & Kultur.
- Hollenstein, L., Thurnheer, S., & Vogt, F. (2022). *Problem Solving and Digital Transformation: Acquiring Skills through Pretend Play in Kindergarten*. Education Sciences, 12, Article 92. <https://doi.org/10.3390/educsci12020092> Hämtad: 29.11.2023.
- Hwang, P., & Nilsson, B. (1995). *Utvecklingspsykologi: Från foster till vuxen*. Natur och Kultur.
- IPA. (2016). *Children's Right to Play and the Environment*. Tillgänglig: <http://ipaworld.org/wp-content/uploads/2016/05/IPA-Play-Environment-Discussion-Paper.pdf> Hämtad: 12.10.2023
- Jahng, K. E., & Kim, Y. (2021). *Relationships between children's shyness, play disconnection, and loneliness: moderating effect of children's perceives child teacher intimate relationship*. Child Psychiatry & Human Development, 52(5), 829-840. <https://doi.org/10.1007/s10578-020-01069-3>
- Kingdon, Z. (2018). *Young Children as Beings, Becomings, Having Beens: An Integrated Approach to Role-Play*. International Journal of Early Years Education, 26(4), 354–368. <https://doi.org/10.1080/09669760.2018.1524325>
- Nijhof, S. L., Vinkers, C. H., van Geelen, S. M., Duijff, S. N., Achterberg, E. J. M., van der Net, J., ... Lesscher, H. M. B. (2018). *Healthy play, better coping: The importance of play for the development of children in health and disease*. Neurosci

- Biobehav Rev. 2018 Dec;95: Tillgänglig: <https://doi.org/10.1016/j.neubi-orev.2018.09.024> Hämtad: 14.10.2023.
- Nivala, E., & Rynänen, S. P. (2019). Sosiaalipedagogiikka: Kohti ihmisempää yhteiskuntaa.
- Ogunnaiké, Y.A. (2015). *Early Childhood Education and Human Factor: Connecting Theories and Perspectives*. *Review of Human Factor Studies*, 21(1), 9-26. Tillgänglig: <https://search-ebshost-com.ezproxy.arcada.fi:2443/login.aspx?direct=true&db=a9h&AN=108777293&site=ehostlive> Hämtad: 26.10.2023
- Park, J. (2019). *A Comparison of the Pretending Elements between Constructive Play and Pretend Play*. *Turkish Online Journal of Educational Technology - TOJET*, 18(4), 1–6. <https://search-ebshost-com.ezproxy.arcada.fi:2443/login.aspx?direct=true&db=eric&AN=EJ1232263&site=ehost-live> Hämtad: 29.11.2023.
- Pyle, A., & Bigelow, A. (2015). *Play in Kindergarten: An Interview and Observational Study in Three Canadian Classrooms*. *Early Childhood Education Journal*, 43(5), 385-393. <https://doi.org/10.1007/s10643-014-0666-1> Hämtad: 29.11.2023.
- Salminen, A. (2011). *Mikä kirjallisuuskatsaus? Johdatus kirjallisuuskatsauksen tyyppihin ja hallintotieteellisiin sovelluksiin*. Vaasan yliopiston julkaisuja. Tillgänglig: https://www.uwasa.fi/materiaali/pdf/isbn_978-952-476-349-3.pdf Hämtad: 10.11.2023.
- San, N. M. H., Myint, A. A., & Oo, C. Z. (2021). *Using Play to Improve the Social and Emotional Development of Preschool Children*. *Southeast Asia Early Childhood Journal*, 10(2), 16–35. <https://doi.org/10.17576/SAECJ-2021-1002-02> Hämtad: 25.11.2023.
- TENK, 2019, *Etiska principer för humanforskning och etikprövning inom humanvetenskaperna i Finland*, Forskningsetiska delegationens anvisningar, Tillgänglig: https://tenk.fi/sites/default/files/2021-01/Etikprovning_inom_humanvetenskaperna_2020.pdf Hämtad: 4.11.2023.
- Tjersland, O. A., Engen, G., Jansen, U., & Lindelöf, I. (2011). *Allianser: Värderingar, teorier och metoder i socialt arbete*. Studentlitteratur.
- UNESCO. (2017). *Early Childhood Care and Education*. Tillgänglig: <https://en.unesco.org/themes/early-childhood-care-and-education> Hämtad: 29.9.2023.
- Utbildningsstyrelsen. (2022). *Grunderna för planen för småbarnspedagogik*. Tillgänglig: https://www.oph.fi/sites/default/files/documents/Grunderna_for_planen_for_smabarnspedagogik_2022.pdf Hämtad: 27.9.2023.
- Rodriguez-Meehan, M. (2021). "Could that be Play?": Exploring Pre-service Teachers' Perceptions of Play in Kindergarten. *Early Childhood Education Journal*, 50(2022), 1303–1316. <https://doi.org/10.1007/s10643-021-07-3> Hämtad: 23.11.2023.

Bilagor

Bilaga 1: Valda databaser och använda artiklar i resultatet

Databas	Datum	Sökord	Valda artiklar/antal träffar	Antal använda artiklar och artikelns namn	Författare
Academic search complete (EBSCO)	23.11	Early childhood education AND importance of play AND the meaning of play in early childhood education	1/14	“Could that be Play?”: Exploring Pre-service Teachers’ Perceptions of Play in Kindergarten	Rodriguez-Meehan, M. (2021)
ERIC	23.11	Early childhood education AND play AND role play AND child development	1/102	Young Children as Beings, Becomings, Having Beens: An Integrated Approach to Role-Play	Kingdon, Z. (2018)
Academic search complete (EBSCO)	24.11	Kindergarten AND play AND friends AND loneliness AND lonely AND relationships	1/128	Relationships between children’s shyness, play disconnection, and loneliness: moderating effect of children’s perceives child teacher intimate relationship	Jahng, K. E., & Kim, Y. (2021)
ERIC	24.11	Learning through play AND play	1/28	The Importance of Learning	Alharbi, M., & Alzahrani, M. (2020)

		AND early childhood education		Through Play in Early Childhood Education: Reflection on The Bold Beginnings Report.	
Academic search complete (EBSCO)	24.11	Play importance AND children AND socioemotional development AND kindergarten	1/16	A Descriptive Study on the Play Contents of Children Aged Five-Six Attending Kindergarten	Aksoy, P. (2019)
ERIC	25.11	Play AND improve social and emotional development AND pre-school children	1/2	Using Play to Improve the Social and Emotional Development of Pre-school Children	San, N. M. H., Myint, A. A., & Oo, C. Z. (2021)
ERIC	29.11	Early childhood education AND play AND role play AND pretend play	1/7	A Comparison of the Pretending Elements between Constructive Play and Pretend Play	Park, J. (2019)
ERIC	29.11	Early childhood education AND kindergarten AND play AND pretend play AND problem solving	1/3	Problem Solving and Digital Transformation: Acquiring Skills through Pretend Play in	Hollenstein, L., Thurnheer, S. & Vogt, F. (2022)

				Kindergar- ten	
Aca- demic search com- plete (EB- SCO)	29.11	Early childhood education AND role play AND play AND social emotional devel- opment AND im- portance of role play	1/33	Pretend Play and Social Compe- tence in Peer Play Groups of Five-Year- Old Boys and Girls	Choi, J. & Ohm, J, A. (2018)
Aca- demic search com- plete (EB- SCO)	29.11	Early childhood education AND kindergarten AND importance of role play AND play AND social emotional devel- opment	1/25	Play in Kindergar- ten: An In- terview and Obser- vational Study in Three Ca- nadian Class- rooms	Pyle, A., & Bigelow, A. (2014)

Bilaga 2: Matris för analys

Författare och årtal	Titel	Syfte	Metod	Resultat
1. Melissa Ro- dri- guez-Meehan (2021)	“Could that be Play?”: Ex- ploring Pre-service Teachers’ Per- ceptions of Play in Kin- dergarten	Studiens syfte är att utforska blivande lärar- studenters upp- fattningar om lek i förskole- klassrum, med fokus på dess kännetecken, värde och in- tegration.	Studien an- vände en feno- menologisk metod för att utforska delta- garnas gemen- samma lekupp- levelser från barndom, för- skola och lä- rarutbildning.	Blivande lärar- studenter har varierande åsikter om lek, erkänner dess sociala förde- lar men är osäkra på dess koppling till kognition och fysisk utveck- ling. Trots att de ser värdet i

				lek, uttrycker de oro över hur det kan integreras i det akademiska sammanhanget.
2. Alharbi, M., & Alzahrani, M. (2020)	The Importance of Learning Through Play in Early Childhood Education: Reflection on The Bold Beginnings Report.	Studiens syfte är att reflektera över "Bold Beginnings"-rapporten och dess rekommendationer för undervisning av fyra- och femåringar.	För att uppnå syftet har författarna använt en reflekterande metod.	Studien betonar vikten av lekbaserat lärande för fyra- och femåringars holistiska utveckling, motsatt "Bold Beginnings"-rapportens inriktning på tidig akademisk undervisning.
3. Kingdon, Zenna. (2018)	Young Children as Beings, Becomings, Having Beens: An Integrated Approach to Role-Play	Syftet är att undersöka hur barn använder de tre tidliga staterna (vara, bli, ha varit) i sitt lek- och rollspelsbeteende i tidiga barndomsinställningar.	Forskaren använde observationer, fotografier tagna av barnen själva och formella samtal för att förstå hur barnen konstruerar sina identiteter och förhåller sig till tid i lek.	Resultaten antyder att lek och rollspel ger barn möjligheter att utforska och förstå de tre tidliga staterna samtidigt.
4. San, Nang Mo Hline; Myint, Aye Aye; Oo, Cherry Zin. (2021)	Using Play to Improve the Social and Emotional Development of Preschool Children	Studiens syfte är att stödja föräldrar i avlägsna byar i Myanmar för att främja den sociala och emotionella utvecklingen hos förskolebarn genom lek, då det saknas förskoleprogram i dessa områden.	Studien inkluderade 90 förskolebarn (3–5 år) i experiment- och kontrollgrupper. Föräldrarnas socioekonomiska status samlades in. Utvecklingsbedömningar gjordes av föräldrarna, och barnens sociala och	Lekprogrammet visade tydliga positiva effekter på både social och emotionell utveckling hos förskolebarn. Experimentgruppen hade högre förbättringar än kontrollgruppen, vilket indikerar att lek är

			emotionella utveckling observerades under sex lektillfällen.	viktigt för barns utveckling.
5. Aksoy, Pınar. (2019)	A Descriptive Study on the Play Contents of Children Aged Five-Six Attending Kindergarten	Studiens syfte är att granska lekinnehållet hos fem-sex-åringar på förskolan, inklusive deltagande, användning av lärandecentra, material och roller, samt hur detta påverkar deras kognitiva och sociala engagemang.	Studien använder kvalitativ forskningsmetod med observationer av lek hos förskolebarn.	Studien visar att barn leker olika beroende på kön, föredrar olika lek-miljöer och material. Resultaten betonar behovet av mångfald i lek-miljöer och stöd för barnens sociala och problemlösningsfärdigheter genom lek.
6. Park, Juhee (2019)	A Comparison of the Pretending Elements between Constructive Play	Studiens syfte är att undersöka och förstå förekomsten av "pretend elements" i både konstruktiv lek och pretentiös lek bland 5-åriga barn, samt att analysera lärrollen för att främja dessa element.	Data samlades in genom observationer och analys av lek-material och deltagarnas (98 5-åriga barns) interaktioner.	Resultaten från studien visar olika typer av "pretend elements" som uppstår i både konstruktiv lek och pretentiös lek bland 5-åriga barn
7. Jahng, Kyung Eun & Kim, Yaebin. (2021)	Relationships between children's shyness, play disconnection, and loneliness:	Syftet med studien är att undersöka sambandet mellan barns blyghet och ensamhet samt hur lekavsnittning medierar detta förhållande.	Forskningen inkluderade 171 barn (4–6 år) där de undersökte sambandet mellan ensamhet, blyghet, lekavsnittning (play disconnection) och relation till lärare.	Studien visar att blyghet hos barn leder till ökad ensamhet genom avsaknad av lekkontakter. En nära relation till läraren kan mildra detta och öka prosocialt beteende

				hos blyga barn, vilket minskar ensamhet.
8. Hollenstein, L., Thurnheer, S. & Vogt, F. (2022)	Problem Solving and Digital Transformation: Acquiring Skills through Pretend Play in Kindergarten	Studiens syfte var att utforska barns förmåga att generera lösningar på digitala problem under guidad låtsaslek i en IT-center-lemiljö.	Studien använde en blandad metod med fokus på kvalitativ analys av videoobservationer.	Studien visar att barn i guidad lek identifierar och löser problem. När lärare är involverade i processen ökar användningen av digitala strategier. Resultaten betonar lekens potential för barns engagemang och digitala problemlösningsförmåga.
9. Pyle, A., & Bigelow, A. (2014)	Play in Kindergarten: An Interview and Observational Study in Three Canadian Classrooms	Studien syftade till att undersöka rollen av lek och hur lekbaserat lärande implementerades i tre förskoleklasser	Forskningen använde en kvalitativ metod med djupintervjuer och klassrumsobservationer.	Studien identifierade tre lekbaserade lärandeprofiler i förskolemiljö: (a) lek som perifer för lärande, (b) lek för social och emotionell utveckling, och (c) lek för akademiskt lärande. Varje profil representerar olika sätt att integrera lek och lärande i förskoleklassrummet.
10. Choi, J. & Ohm, J, A. (2018)	Pretend Play and Social Competence in Peer Play Groups of	Studien syftade till att undersöka sambanden mellan olika typer av	Studien använde sig av observationer för att undersöka	Pojkar visade högre aktivitet i social fantasi- lek jämfört med flickor. I

	Five-Year-Old Boys and Girls	fantasilek i lekgrupper samt sambanden mellan fantasilek i lekgrupper och barns sociala kompetens hos koreanska förskolebarn.	fantasilekens olika former i lekgrupper hos 87 koreanska förskolebarn.	samma köns lekgrupper var deltagandet högre än i motsatta eller blandade grupper för både pojkar och flickor.
--	------------------------------	---	--	---